

Sygn. akt **VI RCa 55/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Zofia Rutkowska (spr.)

Sędziowie: SO Ewa Błęsińska

SR del. do SO Grzegorz Olejarczyk

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Niedzielska

po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2016 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniej **U. S.** reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową M. K.

przeciwko **M. S.**

o alimenty

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 22 stycznia 2016 roku

sygn. akt III RC 731/15

I. Zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że ustalone tam alimenty obniża do kwoty po 500 zł (pięćset złotych) miesięcznie, a od dnia 11 kwietnia 2016 roku ustala je na kwotę po 650 zł (sześćset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie.

II. Zmienia zaskarżony wyrok w punkcie IV w ten sposób, że odstępuje od obciążania pozwanego kosztami sądowymi.

III. W pozostałej części obie apelacje oddala.

IV. Koszty procesu stron za instancję odwoławczą wzajemnie znosi.

Sygn. akt VI RCa 55/16

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem z 22 stycznia 2016r. w sprawie III RC 731/15 z powództwa małoletniej U. S. reprezentowanej przez matkę M. K. przeciwko M. S. o alimenty zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 650 zł miesięcznie płatnych do 10 dnia każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, do rąk przedstawicielki ustawowej, poczynając od 1 września 2015r. Oddalił powództwo w pozostałym zakresie obejmującym żądanie ustalenia alimentów na poziomie 1000 zł miesięcznie. Orzekł o zniesieniu kosztów procesu między stronami.

Sąd Rejonowy uzasadnił decyzję ustaleniem, że powódka jest córką pozwanego, który zamieszkuje oddzielnie i partycypuje w kosztach jej utrzymania, jednak, w ocenie Sądu, w niewystarczającym stopniu. Sąd przyjął, że koszty utrzymania powódki obejmują zakup mleka modyfikowanego – 200 zł miesięcznie, pieluch – 160 zł miesięcznie, odzieży – 150 – 200 zł miesięcznie. Sąd ustalił, że matka powódki korzysta z zasiłku macierzyńskiego wynoszącego 2080 złotych miesięcznie, zamieszkuje z powódką u swoich rodziców i partycypuje w kosztach utrzymania domu, spłaca pożyczkę i opłaca swoją edukację.

Sąd Rejonowy przyjął, że pozwany utrzymuje się z wynagrodzenia za pracę w wysokości 2371,24 zł miesięcznie, które stanowi jego jedyne źródło dochodów, jest współwłaścicielem samochodu marki B. z (...) roku oraz mieszkania w O. zakupionego na kredyt.

W ocenie Sądu Rejonowego roszczenie małoletniej powódki co do zasady zasługiwało na uwzględnienie. Sąd uznał, że pozwany jako ojciec powódki jest zobowiązany alimentacyjnie wobec niej. Jednocześnie uznał, że dobrowolne przekazywanie na rzecz dziecka pieniędzy nie stanowi podstawy do oddalenia powództwa, jak wnosił o to pozwany.

Wysokość alimentów Sąd I instancji uzasadnił usprawiedliwionymi potrzebami powódki oraz możliwościami zarobkowymi i majątkowymi rodziców. W ocenie Sądu Rejonowego żądana przez powódkę kwota 1000 zł miesięcznie wykroczyła poza granice wyznaczone usprawiedliwionymi potrzebami dziecka, zwłaszcza, że pozwany przyczynia się częściowo do zaspokajania tych potrzeb przekazując na rzecz dziecka odzież, środki higieny czy mleko. Sąd przyjął, że kwota żądana przez powódkę nie znajduje uzasadnienia w możliwościach zarobkowych pozwanego, gdyż jego wynagrodzenie nie pozwala na przekazywanie na jej utrzymanie kwoty 1000 zł miesięcznie.

Apelację od tego wyroku złożyły obie strony.

Powódka zarzuciła wyrokowi naruszenie przepisów postępowania poprzez dokonanie błędnej i sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego oraz logiką oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, co skutkowało uznaniem braku podstaw do zasądzenia alimentów na poziomie 1000 zł miesięcznie, a także błędnymi ustaleniami faktycznymi polegającymi na przyjęciu, że zaangażowanie matki powódki nie wyczerpuje jej obowiązku alimentacyjnego względem małoletniej. Zarzuciła również naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez błędne określenie możliwości zarobkowych pozwanego. Wniosła w konsekwencji o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki alimentów w wysokości 1000 zł miesięcznie i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Skarżąca uzasadniła swoje stanowisko podając, że wbrew ustaleniom Sądu Rejonowego możliwości zarobkowe pozwanego są znaczne i jego aktualne dochody nie stanowią wyniku maksymalnego wykorzystania jego możliwości zarobkowych. Zakwestionowała również przyjęcie, że adekwatne do potrzeb powódki jest obciążenie pozwanego alimentami wynoszącymi 650 zł miesięcznie. Takie ukształtowanie alimentów na rzecz powódki powoduje obciążenie matki powódki nie tylko osobistymi staraniami o wychowanie i utrzymanie, ale również finansowymi kosztami wynoszącymi ponad 1200 zł miesięcznie. W ocenie skarżącej pozwany w pierwszej kolejności winien zabezpieczać potrzeby córki, a dopiero w dalszej kolejności starać się o zakup mieszkania.

Pozwany w apelacji zaskarżył wyrok zarzucając naruszenie prawa materialnego poprzez dokonanie przez Sąd błędnej wykładni prowadzącej do uznania, że potrzeby powódki i możliwości zarobkowe pozwanego uzasadniają obciążenie pozwanego alimentami wynoszącymi 650 zł miesięcznie. Wniósł w konsekwencji o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez ustalenie alimentów na poziomie 500 zł miesięcznie, oddalenie powództwa w pozostałym zakresie i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych.

Skarżący uzasadnił stanowisko podając, że jest zainteresowany sprawowaniem opieki nad małoletnią powódką, natomiast uniemożliwia mu to jej matka, a celem jej działania jest zdyskredytowanie go jako ojca i wykorzystanie zerwania jego więzi z córką do uzyskania wyższych alimentów. Podał, że przekazuje na utrzymanie córki regularnie 500 zł miesięcznie od momentu rozstania z jej matką i taką wysokość alimentów uznaje za rozsądną.

Podkreślił dobrowolne przekazywanie potrzebnych powódce produktów, co powinno zostać uwzględnione w analizie wywiązywania się przez rodziców z obowiązków wobec małoletniej powódki.

Obie strony wniosły odpowiedź na apelację wnosząc o oddalenie apelacji strony przeciwnej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na częściowe uwzględnienie zasługiwała apelacja pozwanego.

Zgodzić się należy ze stanowiskiem powódki, że obowiązek alimentacyjny rodziców wobec niej obejmuje finansowanie kosztów jej utrzymania, ale też w znacznym zakresie sprawowanie opieki nad nią, gdyż z racji wieku jest niesamodzielna i konieczne jest stałe sprawowanie nad nią opieki. Oddzielne funkcjonowanie rodziców utrudnia ich współdziałanie i bieżące uzupełnianie się w realizowaniu obowiązków. Dlatego też strony subiektywnie oceniają swoje zaangażowanie w sprawę dziecka i odmiennie prezentują swoje oczekiwania.

W ocenie Sądu odwoławczego koszt utrzymania małoletniej powódki wynosi około 800 zł miesięcznie. Na kwotę tą składa się w znacznym zakresie zabezpieczenie wyżywienia i środków higienicznych. Pozostałe wydatki, według Sądu odwoławczego nie są tak znaczne, jak wskazywała to matka powódki. Niewątpliwie powódka wymaga zapewnienia kosmetyków, odzieży, zabawek, jednak trudno przyjąć, że przy ograniczonym budżecie rodziny środki na zabezpieczenie potrzeb kilkumiesięcznego dziecka wynoszą około 2 000 zł miesięcznie. W tym zakresie więc stanowisko skarżącej nie znalazło uznania.

Sąd odwoławczy dostrzegł większy nakład pracy matki powódki na rzecz jej wychowania i utrzymania skutkujący przyjęciem, że pozwany powinien być w większym zakresie niż ona obciążony obowiązkiem finansowania kosztów utrzymania powódki. Jednocześnie dostrzegł dobrowolne przekazywanie przez pozwanego na rzecz powódki nie tylko pieniędzy w kwocie 500 zł miesięcznie, ale samodzielne dokonywanie na jej rzecz zakupów, a także zabieganie o umożliwienie uczestniczenia w sprawowaniu nad nią opieki. Nie znajduje potwierdzenia w przeprowadzonych dowodach wskazywany przez matkę powódki brak zainteresowania sprawami powódki ze strony pozwanego. Wydruk korespondencji wskazuje, że pozwany został odseparowany od powódki, co stanowi czynnik wzmacniający stanowisko pozwanego. Nie znajduje więc umocowania zwiększenie jego zakresu finansowego obciążenia ze względu na znacznie mniejszy zakres zaangażowania w sprawowanie opieki nad dzieckiem. Pozwany deklarował zamiar sprawowania opieki nad córką, spotkania się z nią. Dokonywał na jej rzecz zakupów, które były negatywnie oceniane przez matkę powódki. Nie sposób jednak interpretować tego na niekorzyść pozwanego. Sąd odwoławczy uznał więc, że przekazywanie przez pozwanego na rzecz małoletniej powódki alimenty w wysokości 500 zł miesięcznie były adekwatnym do sytuacji jego udziałem w kosztach utrzymania dziecka. Z tego względu Sąd II instancji zmienił zaskarżony wyrok i ustalił alimenty na poziomie 500 zł miesięcznie do dnia 11 kwietnia 2016r., kiedy znacząco zmieniła się sytuacja powódki. Od tego momentu potrzeby małoletniej zwiększyły się o konieczność zapewnienia jej opieki w czasie godzin pracy jej matki. Ten wydatek nie był dotychczas uwzględniany, a mieści się w katalogu wydatków usprawiedliwionych. Wskazać również należy, że w czasie przebywania dziecka w żłobku, ograniczą się w naturalny sposób wydatki na wyżywienie, gdyż znaczna część wyżywienia dziecka zapewniana jest dziecku przez żłobek, nadto wraz z wiekiem ograniczą się wydatki na środki higieniczne. Ustalenie więc alimentów na poziomie 650 zł miesięcznie od momentu powrotu matki powódki do pracy zawodowej uwzględnia nie tylko zwiększenie się potrzeb powódki, ale zmianę ich katalogu.

W ocenie Sądu taki kształt alimentów jest adekwatny do potrzeb powódki, ale również możliwości zarobkowych jej rodziców. Pozwany, w ocenie Sądu odwoławczego, jest w stanie uzyskiwać dochód pozwalający mu na takie obciążenie kosztami utrzymania dziecka. Jego doświadczenie zawodowe, życiowe i właściwości osobiste dają podstawę do przyjęcia, że jest on w stanie wywiązywać się z tak ukształtowanego obowiązku wobec córki.

W konsekwencji na podstawie art. 386§1 k.p.c. Sąd częściowo uwzględnił apelację pozwanego i obniżył alimenty do wysokości 500 zł miesięcznie do dnia 11 kwietnia 2016r., zaś do tego czasu na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.

Sąd w całości natomiast oddalił apelację powódki uznając, że nie zostały wykazane jej potrzeby zakresie wykraczającym ponad ustalone w toku postępowania.

Sąd mienił również punkt IV wyroku poprzez odstąpienie od obciążania pozwanego kosztami sądowymi. Podstawą do takiego rozstrzygnięcia jest dostrzeżenie sytuacji materialnej i majątkowej pozwanego oraz charakter sprawy i postawa pozwanego zaprezentowana w toku postępowania.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. znosząc je między stronami.